

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 16.5.2014
COM(2014) 280 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET

Tionde rapporten om genomförandet av rådets förordning (EG) nr 866/2004 av den 29 april 2004 och om den situation som är resultatet av dess tillämpning under perioden 1 januari–31 december 2013

{SWD(2014) 157 final}

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET

Tionde rapporten om genomförandet av rådets förordning (EG) nr 866/2004 av den 29 april 2004 och om den situation som är resultatet av dess tillämpning under perioden 1 januari–31 december 2013

INLEDNING

Rådets förordning (EG) nr 866/2004 om en ordning enligt artikel 2 i protokoll nr 10 till anslutningsakten¹ (nedan kallad *förordningen om gröna linjen*) trädde i kraft den 1 maj 2004. I förordningen fastställs villkoren för tillämpningen av bestämmelserna i EU:s lagstiftning när det gäller rörlighet för personer, varor och tjänster över linjen mellan de områden av Republiken Cypern där Republiken Cyperns regering inte utövar den faktiska kontrollen och de områden där den utövar den faktiska kontrollen. I syfte att säkerställa att bestämmelserna är verkningsfulla utvidgades deras tillämpning till att omfatta gränsen mellan dessa områden och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands östra suveräna basområde (nedan kallat *det östra suveräna basområdet*).²

Denna rapport omfattar perioden 1 januari–31 december 2013.

Under rapporteringsperioden ändrade rådet, på förslag av kommissionen, förordningen om gröna linjen för att tillåta att varor från EU som förs ut från de områden där Republiken Cyperns regering utövar den faktiska kontrollen på nytt förs in i dessa områden efter att ha passerat genom de områden av Republiken Cypern där Republiken Cyperns regering inte utövar den faktiska kontrollen³.

Kommissionen har fört en konstruktiv dialog med de berörda myndigheterna i Republiken Cypern och med det suveräna basområdets myndigheter om genomförandet av förordningen, samt även med den turkcypriotiska handelskammaren.

1. PASSAGE FÖR PERSONER

1.1. Passage vid de godkända gränsövergångarna

Förordningen utgör en stabil rättslig grund för den fria rörligheten för cyprioter, andra EU-medborgare och tredjelandsmedborgare som passerar gröna linjen (nedan kallad *linjen*) vid godkända gränsövergångar. Det skedde en ökning av både antalet grek- och turkcyprioter som passerade under 2013 jämfört med tidigare år.

Enligt uppgifter från Republiken Cypern var det under rapporteringsperioden 520 410 grekcyprioter (föregående år 481 732) och 183 185 grekcypriotiska fordon (föregående år 154 778) som passerade linjen från de regeringskontrollerade områdena till den norra delen av

¹ EUT L 161, 30.4.2004, s. 128. Förordningen senast ändrad genom rådets förordning (EU) nr 685/2013 (EUT L 196, 19.7.2013, s. 1), kallad *förordningen om gröna linjen*.

² Se det tredje skälet i förordningen om gröna linjen.

³ Rådets förordning (EU) nr 685/2013 av den 15 juli 2013 (EUT L 196, 19.7.2013, s. 1).

Cypern, och 877 759 turkcyprioter (föregående år 850 362) och 323 655 turkcypriotiska fordon (föregående år 280 358) som passerade från den norra delen av Cypern till de regeringskontrollerade områdena⁴.

Antalet icke-cypriotiska EU-medborgare och tredjelandsmedborgare som passerade linjen minskade något. Enligt uppgifter från Republiken Cyperns polismyndighet (nedan kallad *Cypol*) var det under rapporteringsperioden ytterligare 517 580 icke-cypriotiska EU-medborgare och tredjelandsmedborgare som passerade linjen (föregående år 530 014). Av dessa passerade 69,64 % (360 469) vid Ledra Street, som fortsatte att vara den gränsövergång där de allra flesta icke-cypriotiska personer (huvudsakligen turister) passerade linjen.

Siffrorna från de turkcypriotiska myndigheterna visar en ökning av antalet grekcyprioter (723 904) och en minskning av antalet grekcypriotiska fordon (210 937) som passerade linjen från de regeringskontrollerade områdena till den norra delen av Cypern. De visar också en minskning av antalet turkcyprioter (1 313 633) och turkcypriotiska fordon (432 824) som passerade linjen i andra riktningen. 968 066 utländska medborgare passerade linjen från de regeringskontrollerade områdena till den norra delen av Cypern.

De ovannämnda uppgifterna från Cypol omfattar emellertid inte information om personer och fordon som passerat gränsövergångarna vid Pergamos och Strovilia från den norra delen av Cypern till det östra suveräna basområdet.⁵ Det östra suveräna basområdets förvaltning för ingen detaljerad statistik för dessa två gränsövergångar. Enligt rapporterna från östra det suveräna basområdet, som grundar sig på uppgifter från de turkcypriotiska myndigheterna, passerade dock 84 551 (föregående år 48 807) grekcyprioter linjen till den norra delen av Cypern och 216 081 (föregående år 315 683) turkcyprioter linjen till de regeringskontrollerade områdena, medan 124 323 icke-cypriotiska EU-medborgare och tredjelandsmedborgare passerade linjen i båda riktningarna via de gränsövergångar som är belägna inom det östra suveräna basområdet.

Under 2013 minskade antalet anställda vid Cypol som arbetade direkt vid gränsövergångarna till 75 (80 under 2012).

Det stora flertalet passager gick lugnt till. Färre incidenter än förra året rapporterades, men de ger fortfarande upphov till oro i den turkcypriotiska befolkningsgruppen.

I början av 2013 mottog kommissionen påståenden om att man ändrat praxis vid gränsövergångarna i fråga om körkortskraven för utländska makar till turkcypriotiska medborgare. De informerades om att de inte längre har möjlighet att köra i regeringskontrollerade områden om de inte har ett körkort från sitt ursprungsland. Kommissionen tog upp frågan med Republiken Cyperns myndigheter för att bedöma huruvida det rör sig om en ändring av politiken, vilket skulle kräva en anmälan till kommissionen enligt artikel 10 i förordningen om gröna linjen. Republiken Cyperns myndigheter har meddelat

⁴ Republiken Cyperns myndigheter för inga register över grekcyprioter som återvänder till de regeringskontrollerade områdena eller turkcyprioter som återvänder till den norra delen av Cypern.

⁵ Förordningen om gröna linjen innehåller inga krav på rapportering av denna trafik.

kommissionen att tredjelandsmedborgare får köra i de regeringskontrollerade områdena om de har ett giltigt körkort från sitt ursprungsland eller ett internationellt körkort.

Kommissionen har vid flera tillfällen förklarat att den fäster stor vikt vid en stabil praxis vid gränsövergångarna och vid den fria rörligheten över gröna linjen för EU-medborgare och deras familjer.

Med stöd av UNFICYP vidtogs viktiga åtgärder för att underlätta religionsutövning. Religiösa ledare gavs möjlighet att enklare passera linjen i båda riktningarna.

1.2. Irreguljär migration över gröna linjen och asyl

Uppgifter från Cypol för 2013 visar fortfarande en minskning av den irreguljära migrationen över gröna linjen från den norra delen av Cypern till de regeringskontrollerade områdena. Under 2013 greps 1 043 irreguljära migranter (föregående år 1 265) inom de regeringskontrollerade områdena.⁶ Fyra irreguljära migranter (föregående år 19) reste in direkt till de regeringskontrollerade områdena och 37 (föregående år 13) reste in genom det östra suveräna basområdet, vilket innebär att det totala antalet gripna irreguljära migranter uppgår till 1 084 (föregående år 1 297). Som en trolig orsak anger Cypol de minskade möjligheterna till anställning på grund av den ekonomiska krisen i Cypern, samt den ökade personalstyrkan och fler patrulleringar till följd av Cypols strategiska plan för 2012–2015 för att bekämpa irreguljär migration. Ursprungsländerna med det högsta antalet irreguljära migranter som gripits efter att ha passerat gröna linjen är Syrien, Pakistan och Iran (se bilaga VII). Irreguljära migranter grips vanligtvis vid kontroller längs gröna linjen och vid flygplatser då de försöker lämna Cypern. Tredjelandsmedborgare som söker internationellt skydd identifieras normalt på polisstationer då de ansöker om asyl.

Av de 1 043 irreguljära migranterna ansökte 491 personer (47 %) om asyl i Republiken Cypern. Under rapporteringsperioden ökade återigen antalet asylsökande från Syrien (337 under 2013, 294 under 2012).

Cypols bedömning av de irreguljära migranternas inreserutt till de regeringskontrollerade områdena grundas på samma kriterier som föregående år, dvs. främst utifrån uppgifter i deras handlingar, invandrarnas uttalanden och andra typer av bevis.

Cypols analys visar att de flesta irreguljära migranter som greps efter att ha passerat linjen hade anlänt till den norra delen av Cypern från turkiskt territorium.

Enligt information från de turkcypriotiska myndigheterna greps 25 irreguljära migranter i den norra delen av Cypern. Av dessa var 14 från Syrien. 2 267 personer⁷ nekades inresa till den norra delen av Cypern vid olika inreseställen, och 637 personer återsändes⁸.

⁶ Denna siffra omfattar inte personer som inte tilläts passera linjen, eftersom Republiken Cypern inte för officiell statistik över detta. Cypol uppskattar dock att det 2013 var omkring 2 000 personer som inte tilläts passera linjen till de regeringskontrollerade områdena.

⁷ Från Syrien: 485, Turkiet: 473, Turkmenistan: 82, Irak: 66, Georgien: 30.

⁸ Turkiet: 229, Moldavien: 61, Syrien: 47, Iran: 21, Nigeria: 8.

Det finns inget direkt samarbete i polisiära frågor och invandringsfrågor mellan Republiken Cypern och den turkcypriotiska befolkningsgruppen. Företrädare från de båda befolkningsgrupperna möts emellertid regelbundet inom en gemensam teknisk kommitté om brottslighet och straffrättsliga frågor som verkar under FN:s överinseende. I anslutning till denna kommitté har de två befolkningsgrupperna också inrättat ett ”gemensamt kommunikationsrum”, som är ett forum för informationsutbyte i straffrättsliga frågor. Det goda samarbetet ledde till att brottsutredningar kunde inledas.⁹

Cypol beskrev samarbetet med andra myndigheter och det östra suveräna basområdets förvaltning som mycket gott.

Det östra suveräna basområdet

Generellt sett har den irreguljära migrationen genom det östra suveräna basområdet ökat något under rapporteringsperioden. Det suveräna basområdets tjänstemän fortsätter att beskriva samarbetet med Republiken Cypern som utmärkt. Under 2013 vägrades 1 042 personer passage; de flesta av dem var turkiska medborgare bosatta i den norra delen av Cypern. Övriga utländska medborgare var turister från Förenta staterna, Iran, Ryssland och Australien som anlät via den norra delen av Cypern. Dessa personer dirigerades till gränsövergången Agios Dhometios för bedömning om de uppfyllde villkoren för inresa till Republiken Cypern.¹⁰

Sammanlagt greps 37 utlänningar som vistades olagligt inom det östra suveräna basområdet¹¹. Av dessa hade 25 passerat linjen till de regeringskontrollerade områdena på lagligt sätt men stannat kvar efter att deras visering hade upphört att gälla. Elva hade rest in på ön via den norra delen av Cypern och passerat linjen olagligt. Tre människosmugglare greps av det suveräna basområdets myndigheter.

Utöver kontroller vid gränsövergångarna genomför det suveräna basområdets polismyndighet enstaka, riskbaserade och underrättelseledda patrulluppdrag för att bekämpa irreguljär migration. Patrulluppdragen kompletteras med patrullering med hjälp av det suveräna basområdets tull- och militärresurser.

Flera ”icke-godkända gränsövergångar” i eller i närheten av byn Pergamos, som utnyttjas av lokalbefolkningen och jordbrukare, är särskilt svåra att kontrollera. Som nämnts i tidigare rapporter utgör de ”icke-godkända gränsövergångarna” fortfarande ett problem, och en lämplig lösning som är förenlig med artikel 5.2 i protokoll nr 3 till 2003 års anslutningsakt bör hittas.¹² Det suveräna basområdet har meddelat att ökad personaltillgång under rapporteringsperioden har gjort det möjligt att öka patrulleringen längs gröna linjen och de ”icke-godkända gränsövergångarna” och att snabbt sätta in personal vid behov.

⁹ Rapport från generalsekretären om FN:s insats på Cypern den 30 december 2013.

¹⁰ Turkiet: 716, Förenta staterna: 55, Iran: 42, Ryssland: 39, Australien: 25.

¹¹ Vietnam: 9, Egypten: 6, Somalia: 3, Moldavien: 3, Indien: 3, Filippinerna: 3, Georgien: 2, Syrien: 2, Komorerna: 2, Ukraina: 1, Ryssland: 1, Sri Lanka: 1, Sudan: 1.

¹² EUT L 236, 23.9.2003, s. 940.

2. PASSAGE FÖR VAROR

2.1. Värdet av handeln

I enlighet med artikel 8 i kommissionens förordning (EG) nr 1480/2004¹³ har den turkcypriotiska handelskammaren liksom Republiken Cyperns myndigheter varje månad lämnat rapporter om de varor (typ, volym och värde) för vilka åtföljande dokument utfärdats. Båda instanserna rapporterar om varor som har införts till de regeringskontrollerade områdena via gränsövergångarna i Pergamos och Strovilia som står under överinseende av det suveräna basområdets förvaltning.

Enligt den turkcypriotiska handelskammaren hade åtföljande dokument utfärdats för varor till ett sammanlagt värde av 4 311 615 euro (föregående år 4 835 528 euro), medan värdet av den faktiska handeln var 3 836 845 euro (föregående år 4 196 465 euro). Dessa siffror visar en ytterligare minskning av handeln över gröna linjen med 8,5 % jämfört med 2012. Siffran är betydligt lägre än siffran på 6 267 082 euro för den period när handeln var som störst (1.5.2009–30.4.2010).

Enligt de rapporter som lämnats av Republiken Cypern minskade det sammanlagda handelsvärdet av de varor som passerade linjen med 15,55 % till 3 411 593 euro. Minskningen har varit betydande för byggnadsmaterial, aluminium- och PVC-produkter, träprodukter/möbler och grönsaker. Enligt intressenterna är den ekonomiska krisen den viktigaste orsaken till minskningen. Det har också framkommit att många aktörer anser att den administrativa bördan i samband med handel över gröna linjen inte står i proportion till vinsterna.

Även om den inte omfattas av förordningen om gröna linjen minskade handeln från de regeringskontrollerade områdena till den norra delen av Cypern med cirka 21 %, från 1 014 067 euro 2012 till 799 396 euro 2013 enligt uppgifter från Cyperns handels- och industrikammare. Handeln från de regeringskontrollerade områdena till den norra delen av Cypern motsvarar 23,4 % av handeln i motsatt riktning (11,3 % 2012).

Turkcyprioterna tillämpar fortfarande en handelsordning som i princip återspeglar restriktionerna i förordningen om gröna linjen. Handelsordningen tillämpas dock inte alltid konsekvent, vilket gör det svårt att upprätta hållbara handelsförbindelser. Från den turkcypriotiska sidan sägs det öppet att huvudskälet till detta är att man vill skydda de lokala företagen.

2.2. Typ av varor

Under 2013 var plastprodukter de varor som var föremål för mest handel, följda av färsk fisk, obearbetat skrotmaterial och byggnadsmaterial/stenartiklar.¹⁴ Värdet av handeln med plastprodukter ökade (flaskor, lock och behållare, påsar, lådor, askar).

¹³ Kommissionens förordning (EG) nr 1480/2004 av den 10 augusti 2004 (EUT L 272, 20.8.2004, s. 3).

¹⁴ Se bilaga IV.

Nya produkter som johannesbröd, förzinkade ställningar, handtag till plastpåsar, målat glas, halmstrå, järnskrot, kablar, dynamor, elektriska motorer, metallgalgar, paprika och spansk peppar introducerades men hade mycket liten betydelse för handeln. All handel över linjen var handel inom ön och det förekom ingen export till andra EU-medlemsstater eller till tredjeländer.

Handel med honung från de områden som inte står under regeringens kontroll blev möjlig 2013, men ingen handel ägde rum eftersom hela produktionen absorberades av den lokala marknaden.

2.3. Oriktigheter

Republiken Cyperns myndigheter rapporterade åtta fall av oriktigheter som avsåg olika grönsaker. Oriktigheterna bestod i a) större kvantiteter än de som deklarerats (fyra fall), b) turkiska produkter (två fall) och c) produkter som inte deklarerats och som saknade ursprungsintyg (två fall). Republiken Cyperns myndigheter förstörde produkterna eller de överskridande kvantiteterna i fråga och utdömde en ekonomisk sanktion. Under rapporteringsperioden uppmärksammande Republiken Cypern kommissionen på ett särskilt ärende gällande morötter. Kommissionen underrättade den turkcypriotiska handelskammaren om ärendet. Den turkcypriotiska handelskammaren undersökte saken och förbjöd näringsidkaren att handla över gröna linjen under sex månaders tid.

I en skrivelse till kommissionen uttryckte Republiken Cypern oro angående ursprung och mängd gällande färsk fisk som handlas över gröna linjen och ursprunget för den, inklusive påståenden om fall då fisken i fråga inte hade fiskats i Medelhavet. Kommissionen tog upp frågan med den turkcypriotiska handelskammaren, som vidtog åtgärder för att säkerställa att färsk fisk som handlas över gröna linjen endast kommer från fartyg som finns med på förteckningen över fartyg som överensstämmer med bestämmelserna i kommissionens beslut 2007/330/EG¹⁵.

2.4. Hinder och svårigheter för varors rörlighet

Det kvarstår hinder för handel över gröna linjen, och detta återspeglas också i minskningen av handeln.

I tidigare rapporter har angetts att frågan om de turkcypriotiska fordon i yrkesmässig trafik som transporterar varor och passagerare och passerar linjen till de regeringskontrollerade områdena ännu inte har lösts. Kommissionen anser att det skulle bidra till den ekonomiska utvecklingen inom den turkcypriotiska befolkningsgruppen om man underlättade för turkcypriotiska fordon i yrkesmässig trafik. Inga framsteg kunde rapporteras förra året. I dag får inga turkcypriotiska fordon i yrkesmässig trafik som väger mer än 7,5 ton passera linjen om de inte har handlingar utfärdade av Republiken Cypern som helt och hållet överensstämmer med EU:s regelverk. Republiken Cyperns myndigheter har meddelat kommissionen att de infört bestämmelser för att underlätta för turkcyprioter att erhålla

¹⁵ Kommissionens beslut 2007/330/EG av den 4 maj 2007 (EUT L 123, 12.5.2007, s. 30).

besiktningsintyg för fordon och körkort för yrkesmässig trafik. Sedan sommaren 2013 har kommissionen haft kontakter med Republiken Cyperns myndigheter och med turkcypriotiska intressenter. Mot bakgrund av den uppskjutna tillämpningen av regelverket i de icke regeringskontrollerade områdena enligt protokoll nr 10 till 2003 års anslutningsakt, skulle en mekanism kunna underlätta gränsövergången för turkcypriotiska fordon i yrkesmässig trafik och åtgärda säkerhetsproblemen. Dessa ansträngningar hade inte gett något resultat vid rapporteringsperiodens utgång.

Problemen i anslutning till bearbetade livsmedel kvarstod 2013. Myndigheterna i Republiken Cypern tillåter inte vissa bearbetade livsmedelsprodukter att passera linjen, på grund av de farhågor som framförts av hälsovårdsmyndigheterna rörande produktionsprocessen i den norra delen av Cypern. Kommissionen hade informerat Republiken Cyperns myndigheter om att det inte finns några skäl enligt förordningen om gröna linjen att genomföra andra kontroller än de som anges i den förordningen. Framför allt finns det inga skäl att göra kontroller på anläggningar i områdena för att bedöma om produktionen sker i enlighet med EU:s regler. Myndigheterna kan ta prover på produkterna för vidare analys, men de bör inte hindra alla bearbetade livsmedelsprodukter från att passera linjen. I dag är det fortfarande inte tillåtet för bearbetade livsmedelsprodukter att passera. Under sommaren 2013 inledde kommissionen ansträngningar liknande dem som gjorts för fordon i yrkesmässig trafik för att införa en mekanism som gör det lättare för bearbetade livsmedel att passera och åtgärdar säkerhetsproblemen. Diskussionerna hade inte gett något resultat vid rapporteringsperiodens utgång.

Liksom under föregående år har turkcypriotiska handlare fortsatt att rapportera om svårigheter med att saluföra sina varor i affärer och annonsera om sina produkter och tjänster i de regeringskontrollerade områdena, vilket hindrar handeln. Dessa svårigheter återspeglar eventuellt en utbredd motvillighet bland grekcyprioter att köpa turkcypriotiska produkter. Dessutom påtalades det att handlare från båda befolkningsgrupperna ställs inför många administrativa problem när de vill inleda en affärsverksamhet med den andra gruppen. De ekonomiska aktörerna på båda sidor måste ha frihet att utöva handelsförbindelser på grundval av sina egna verksamhetskrav.

2.5. Smuggling av varor

Smugglingen av varor är fortfarande omfattande, vilket återspeglar linjens geografiska karaktär. Kontrolluppdrag äger rum nära linjen, särskilt i syfte att hantera säsongrelaterade problem som transporter av vilt och vilda fåglar eller smällare (även via det östra suveräna basområdet) till de regeringskontrollerade områdena.

Under 2013 gjorde Republiken Cypern 2 873 beslag (föregående år 1 305). Under 2013 har det skett en avsevärd ökning av de kvantiteter cigaretter och rulltobak som tagits i beslag av Republiken Cypern. 175 340 cigaretter och 300 704 gram rulltobak (föregående år: 48 939 cigaretter och 49 380 gram rulltobak). Det uppgavs i de flesta fall röra sig om små kvantiteter. Andra föremål som beslagtogs är framför allt varor som bryter mot immateriella rättigheter

samt animaliska produkter och mejeriprodukter. Inga brottmål togs upp i distriktsdomstolen för smuggling. I de flesta av de rapporterade fallen åläggs administrativa påföljder.

Det suveräna basområdet har ändrat tullförordningen för att stärka tulltjänstemännens befogenheter och göra det möjligt för dem att stoppa och genomsöka fordon som misstänks använda inofficiella vägar för att passera gröna linjen. I kombination med den ökade personaltillgången har detta lett till att en större mängd varor upptäcks. Under 2013 gjordes 351 beslag (föregående år 217).

Vad beträffar den traditionella anskaffning av varor som utförs av den turkcypriska befolkningen i byn Pyla, som är belägen i buffertzonen (artikel 4.10 i förordningen om gröna linjen), övervakar och registrerar det suveräna basområdets förvaltning de mängder byggmaterial, fisk, cigaretter osv. som anskaffas. Det östra suveräna basområdet har fastställt nya värden för mängderna cigaretter och rulltobak avsedda för traditionell anskaffning av de turkcypriska invånarna i Pyla.

2.6. Underlättande av handeln

Kommissionen fortsätter att söka efter möjligheter att förbättra handeln över linjen. I början av 2013 skickades den första sändningen potatis som inte odlats direkt från certifierat utsäde.¹⁶

Den turkcypriska handelskammaren fortsatte att uttrycka ett allmänt intresse av att upphäva förbudet mot handel med alla levande djur och animaliska produkter i den mån dessa produkter uppfyller kraven i EU:s regler och förordningar. Ett försök att tillåta handel med vassla för omvandling till biogas i de regeringskontrollerade områdena kunde inte genomföras eftersom de åtgärder som skulle krävas för omvandlingen i de befintliga anläggningarna var sådana att projektet skulle ha blivit ogenomförbart och ekonomiskt oförsvarligt. Kommissionen granskar för närvarande ansökan om att tillåta handel med odlad fisk. Republiken Cypern har vid upprepade tillfällen uttryckt sin vilja att undersöka möjligheten att utvidga förteckningen över varor som kan föras in till de regeringskontrollerade områdena.

I september ledde UNDP ett brainstormingmöte på Malta som samlade 60 framstående cypriotiska ledare från det civila samhället, näringslivet och politiken. Vid det tre dagar långa evenemanget nåddes samförstånd om behovet av att skapa nya möjligheter till näringslivssamarbete mellan befolkningsgrupperna.

2.7. Varor från EU som återförs till de områden där Republiken Cyperns regering utövar den faktiska kontrollen efter att ha passerat genom de områden där Republiken Cyperns regering inte utövar den faktiska kontrollen

Republiken Cyperns myndigheter har rapporterat att 5 091 artiklar har återförts till de regeringskontrollerade områdena efter att ha passerat genom de områden som inte kontrolleras av regeringen. Det har påpekats att dessa rörelser till största delen sker till/från

¹⁶ Kommissionen hävde under 2011 kravet att potatis som handlas över linjen måste odlas direkt från certifierad utsädespotatis.

gränsövergångarna Kato Pyrgos-Karavostasi och Astromeritis-Zhodia. I några fall krävdes ingripanden av veterinärtjänsten innan varorna fick återföras.

3. SLUTSATSER

Såsom konstaterats i tidigare rapporter är den kontroll av linjen vid de godkända gränsövergångarna som genomförs av Republiken Cyperns och det suveräna basområdets myndigheter och de insatser som görs tillfredsställande trots budgetbegränsningar. Den olagliga passagen av tredjelandsmedborgare är fortfarande ett problem, och kommissionen bedömer att det är viktigt att ytterligare förstärka den övervakning av linjen mellan gränsövergångarna som genomförs av Republiken Cypern och det suveräna basområdets förvaltning för att bidra till att lösa problemet med irreguljär migration och smuggling. Kommissionen uppmanar också det suveräna basområdets förvaltning att hitta en lämplig lösning på frågan om de ”icke-godkända” gränsövergångarna.

Kommissionen noterar att några incidenter inträffade vid gränsövergångarna i början av 2013. Kommissionen anser fortfarande att stabilitet och förutsägbarhet när det gäller kraven vid gränsövergångarna är av yttersta vikt och kommer att fortsätta att ta upp detta med Republiken Cyperns berörda myndigheter.

Under 2013 minskade värdet av handeln över linjen kraftigt för femte gången i rad sedan förordningen om gröna linjen trädde i kraft 2004 (med 15,55 %, från 4 040 018 euro till 3 411 593 euro, enligt uppgifter från Republiken Cypern). Detta berodde i stor utsträckning på den ekonomiska recessionen. Plastprodukter var de varor som var föremål för mest handel, följda av färsk fisk, obearbetat skrotmaterial och byggnadsmaterial/stenartiklar. Till sin storlek är handeln totalt sett fortfarande ganska begränsad, delvis beroende på förordningens begränsade räckvidd.

Under rapporteringsperioden fanns fortfarande vissa handelshinder kvar. Turkcypriotiska fordon i yrkesmässig trafik, särskilt lastbilar över 7,5 ton och bussar, kan bara röra sig fritt över hela ön om körkort och intyg som är förenliga med EU:s regelverk utfärdats i de regeringskontrollerade områdena. Kommissionen upprätthöll kontakter med de berörda myndigheterna i Republiken Cypern och med andra intressenter för att hitta en fungerande lösning på denna fråga, så att det blir lättare för turkcypriotiska fordon i yrkesmässig trafik att passera linjen samtidigt som säkerhetsproblemen åtgärdas. Vid rapporteringsperiodens utgång hade dock inget resultat nåtts vare sig i denna fråga eller i frågan om bearbetade livsmedel.

Rörligheten för varor från de regeringskontrollerade områdena via gränsövergången Limnitis genom den norra delen av Cypern och tillbaka till de regeringskontrollerade områdena har reglerats.

Den allmänna slutsatsen är att förordningen om gröna linjen fortfarande utgör en lämplig grund för att möjliggöra passage för varor och personer till och från de regeringskontrollerade områdena i Republiken Cypern. Ökningen av antalet passager är visserligen en välkommen utveckling, men kommissionen ser fortfarande med oro på minskningen av handelsvolymen,

som hänger samman med den ekonomiska krisen. Det finns inga belägg för att det ömsesidiga ekonomiska beroendet mellan de två befolkningsgrupperna har ökat. Mot denna bakgrund förlitar sig kommissionen på ett verkningsfullt samarbete med Republiken Cypern och det suveräna basområdet för att säkerställa ett ändamålsenligt genomförande av rådets förordning (EG) nr 866/2004. Kommissionen kommer även fortsättningsvis att övervaka genomförandet av förordningen.